

PRA
PRA
PRA
PRA

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor dopravněsprávních činností
Oddělení správního řízení

MHMP [REDACTED]

Vyřizuj e/linka/tel.:

MHMP [REDACTED]

Počet listů/příloh: 3/0

Spis. zn.:

Datum:

[REDACTED] 12.09.2017

Protokol o ústním jednání

Veškerá označení jako „obviněný“, „účastník řízení“, „zmocněnec“ apod., označují v textu jak muže, tak i ženu.

Dne 12.09.2017 [REDACTED] hodin bylo na Magistrátu hlavního města Prahy, Odboru dopravněsprávních činností, oddělení správního řízení (dále také „správní orgán“) zahájeno ústní jednání, nařízené podle ust. 80 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále také „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a to prezencí přítomných, kteří se dostavili na podkladě předvolání podle § 80 odst. 4 tohoto zákona.

Obviněný z přestupku :

Jméno, příjmení : [REDACTED]

Adresa pro doručování: ID DS: [REDACTED]

Doklad totožnosti: [REDACTED]

Dalším úkonem bylo poučení obviněného, účastníků řízení a dalších přítomných osob dle jejich procesního postavení:

Sídlo: Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1
Pracoviště: Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4
tel.: 236 005 523 (po-čt pá 8:00-14:30) Kontaktní
centrum: 12 444, fax: 236 005 422, e-mail:
posta@praha.eu, ID DS: 48ia97h

Poučení obviněného:

Obviněný byl poučen podle příslušných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky (S 82 odst., 1, 2, 3) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (S 31, 33, S 36 odst. 1, 2, 3, 4, 38 odst. 1, 4, 50 odst. 2, S 52, S 79 odst. 6).

Konstatuje se, že obviněný poučení porozuměl:

podpis

Zopakování obvinění z přestupku:

Dnem oznámením o zahájení řízení jste se v souladu s ust. 69 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky stal obviněným z přestupku:

Dne 21.06.2017 kolem 14:23 hodin měl řídit [REDAKCE] osobní motorové vozidlo tovární značky [REDAKCE] registrační značky [REDAKCE] po ulici Türkova ve směru jízdy od ulice Květnového vítězství k ulici Litochlebské náměstí v Praze 4. Při průjezdu stanovištěm Silničního laserového rychloměru MicroDigiCam LTI poblíž sloupu veřejného osvětlení č. 425369 byla vozidlu řízeném [REDAKCE] tímto rychloměrem naměřena nedovolená rychlost jízdy 69 km/h, ale při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši 3 km/h byla vozidlu, které řídil jmenovaný jako nejnižší skutečná rychlost stanovena rychlost jízdy 66 km/h, ačkoliv je v místě povolena v souladu s ust. 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., rychlost jízdy nejvýše 50 km/h.

Výše popsaným jednáním tak, byť i z nedbalosti, [REDAKCE] porušil povinnosti uložené mu závazně v ust. 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písmo f) bod 4 tohoto zákona.

podpis obviněného

Seznámení se spisovou dokumentací k přestupku:

Konstatuje se, že obviněný [REDAKCE] byl v době od 9:30 do 9:40 hodin seznámen s oznámením přestupku orgánem Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha IV - Dopravní inspektorát, U Přehrady 54/2, 149 OO, Praha 4, pod Č.j. [REDAKCE] ze dne 21.06.2017 a se spisovou dokumentací v rozsahu od str. I do str. 2

Vyjádření účastníku řízení a dotčených osob:

Poškozený:

K věci sdělují následující:

Neplánuji zpochybňovat, že došlo k formálnímu porušení zákona překročením povolené rychlosti. Neplánuji zpochybňovat metody měření a podobně, mým cílem je upozornit na nesprávný úřední postup z hlediska zkoumání materiální stránky přestupku.

S 5 zákona 250/16 Sb. (dále jen ZOP) definuje přestupek jako „společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem“ (analogicky v S 2 zákona 200/90 Sb., platného v době domnělého spáchání přestupku „jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně“).

Při posuzování, zda jednáním došlo ke spáchání přestupku, je potřeba vycházet z materiálněformálního pojetí, tak jak uvádí důvodová zpráva k 5 ZOP (pro zjednodušení uvádím novou právní úpravu, která z hlediska logiky pouze upřesňuje konstrukci přestupku podle zákona

200/90 Sb.): „Přestupek je vymezen na základě materiálně-formálního pojetí, přičemž ke vzniku odpovědnosti za přestupek bude muset dojít k naplnění všech jeho znaků současně - to znamená, že musí jít o protiprávní společensky škodlivý čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a zároveň vykazuje znaky stanovené zákonem, tedy obecné znaky přestupku i znaky konkrétní skutkové podstaty přestupku, nejde-li o trestný čin“.

Dále z důvodové zprávy k 5 ZOP: „I proto tedy bylo zvoleno materiálně - formální pojetí jako v zákoně č. 200/1990 Sb., kdy materiální i formální znak musí být splněn kumulativně, jinak se nemůže o přestupek jednat. Podle názoru předkladatele není nezbytně třeba, aby pojetí přestupku bylo stejné jako u trestného činu. Formální pojetí přestupku by muselo být v každém případě vyváжено konstruováním materiálního korektivu.“

Dále z důvodové zprávy k S 5 ZOP: čistě formální pojetí by mohlo vést k nepřiměřené tvrdosti v konkrétních případech. Materiální znak hraje klíčovou roli právě v hraničních případech, kdy by jeho neposouzení mohlo vést k přepjatému formalismu, k stíhání bagatelních porušení právních povinností a k nespravedlivému rozhodnutí. Tím pak není naplněn ani účel správního trestu, dochází ke snižování autority správních orgánů a k odmítavým postojům veřejnosti.“

Důvodová zpráva dále uvádí: „Materiální znak (ä míra jeho naplnění) bude sehrávat stejnou roli jako doposud - při vyloučení odpovědnosti za přestupek v bagatelních případech a při rozlišení přestupků a trestných činů. Nedostatek nebo nedostačující stupeň společenské škodlivosti činu je podle názoru předkladatele vhodnější řešit právě cestou hmotného práva, protože se jedná o posouzení podmínek odpovědnosti, tedy zodpovězení otázky, zda jde či nejde o přestupek. V případě materiálně - formálního pojetí přestupku vznikne odpovědnostní právní vztah jen tehdy, byl-li při spáchání činu naplněn i materiální znak v potřebné míře a rozsahu, v řízení o přestupku se pak tento vztah realizuje.

Jak jsem uvedl již do protokolu, policisté po zastavení mého vozidla nebyli schopni označit ani přesné místo, ani přesné okolnosti společenské škodlivosti překročení rychlosti v daném případě, ačkoliv takové určení předpokládá koncepce materiálně-formálního přestupku, ze kterého vychází zákon. V dané době a v celém prostoru komunikace nebylo v dohledu žádné jiné vozidlo ani nebyl přítomen žádný chodec na jakémkoliv chodníku, které bych mohl překročením rychlosti být i omezit, natož ohrozit.

Policisté ani nezkoumali, ani nebyli schopni pojmenovat společenskou škodlivost mého jednání, soustředili se pouze na formální stránku přestupku — na překročení rychlosti.

V postupu policistů spatřuji nezákonnost, neboť už při projednávání činu by (minimálně na námitku domnělého pachatele přestupku) měli jasně uvést a odůvodnit materiální aspekt domnělého přestupku. Obecné formulace, použité (až následně!) správním orgánem, nemohou být dostatečné, neboť nejsou pro posouzení společenské škodlivosti konkrétního jednání za konkrétních okolností relevantní. Takové obecné formulace vedou pouze k obcházení smyslu zákona a vůle zákonodárce, který zjevně předpokládá, že činy bagatelní, s nulovou škodlivostí, nemají být trestány.

Smyslem a cílem zákona 361/2000 Sb. o silničním provozu (Dále ZOSP) je a musí být zajištění, aby účastníci silničního provozu nepůsobili škody na životě, zdraví či majetku. Pro účely vzájemné předvídatelnosti se stanovují různá omezení, ta však vycházejí (a musí vycházet) z relace vůči ostatním účastníkům, nejsou samoúčelná.

Uplatňování čistě formálního pojetí dopravních předpisů (bez ohledu na vztah konkrétního chování k ostatním účastníkům silničního provozu, resp. k okolnostem v daném místě a času) má totiž některé velmi negativní společenské důsledky a má i ústavněprávní rozměr, jak uvádím dále.

Jedním z negativních společenských důsledků formálního přístupu k dodržování dopravních předpisů je skutečnost, že účastníci silničního provozu přestávají vnímat základní zásadu jakékoliv činnosti, kterou je zásada „neminem laedere“ („nikomu neškodit“). Vzniká dojem, že

povoleno je vše, pokud člověka „nechytí“, případně že je dovoleno vše, pokud svým jednáním účastník silničního provozu dodrží všechny formální omezení, zákazy a příkazy. Vzniká tak začarovaný kruh, kdy u správních orgánů vzniká dojem, že dopravní nehody jsou způsobeny nedostatečnou regulací provozu, resp. nedostatečnou kontrolou nad dodržováním této regulace. Hypertrofie dopravních opatření (často bez analýzy vhodnosti) vede pak ke zvýšení nepřehlednosti dopravního značení a ke vzniku zvýšeného nebezpečí nehod, zvýšené požadavky na kontrolu těchto opatření pak vedou dopravní policii k tomu, že „nahání“ statistiky kontrolou a trestáním bagatelního jednání, jako je můj případ, kdy na přehledném úseku je trestáno jednání, které nikomu

neublíží, nic a nikoho neohrožuje, jen je uvedeno jako „aktivita“ vyvíjená k zajištění dodržování dopravních předpisů. Trestáním tzv. zločinů bez oběti (resp. dokonce i bez potenciální oběti) pak nejen, že nedochází ke zlepšení situace, ale naopak k výše popsanému efektu, kdy je pro účastníky provozu důležité jen „nenechat se chytit“. Experimenty (Drachten, NL, 2002) a následná analogická opatření v jiných městech, založená na teorii „shared space“ od nizozemského dopravního inženýra Mondermana ukazují, že cestou ke zvýšenému komfortu, bezpečnosti a plynulosti je opačný směr méně dopravních pravidel, méně světelných křižovatek atd..

Dalším z negativních společenských důsledků formálního přístupu (a přemíry pravidel) je tzv. Peltzmanův efekt. Ten popisuje změnu chování lidí v reakci na změnu vnímaného rizika. Povinné používání bezpečnostních pásů, airbagy, povinné používání přilby, povinné reflexní označení chodců, „přednost“ chodců na přechodech pro chodce. to vše má za důsledek snížení ostražitosti a vytvoření falešného pocitu větší bezpečí, který má za následek větší neopatrnost a zvýšení počtu nehod.

Ipěním na formálním přístupu a ignorování materiálního aspektu přestupku jako „conditio sine qua non“ pak stát významně zasahuje do ústavního principu dělby moci mezi zákonodárnou, výkonnou a soudní (do této kategorie spadá i případ, kdy správní orgán použije formální či obecné zdůvodnění společenské škodlivosti). Je40tiž evidentní, že zákonodárce předpokládá, že chování, formálně splňující znaky přestupku, nicméně neohrožující nikoho a nic, kromě „pravidel“, nemá být trestáno. Smyslem a účelem činnosti státu a jeho represivních složek nesmí být totiž „vychovávat“ občany, aby se chovali podle (nutně abstraktně a univerzálně) stanovených pravidel, ale aby (pokud možno) nikdo nikomu a ničemu neublížoval, resp. aby byly vytvářeny k takové situaci podmínky, za co nejmenšího obtěžování a omezování lidského jednání. Formální přístup správního orgánu bez přesného a konkrétního zdůvodnění materiálního aspektu, resp. případné potvrzení takového přístupu mocí soudní, má (z hlediska dělby moci) za důsledek převážení moci výkonné. Ta totiž v takovém případě získává bíanco šek k téměř jakémukoliv opatření v oblasti dopravy a následnému trestání porušení takto stanovených pravidel. Možnost domáhání se úpravy či odstranění dopravních opatření (mající charakter správního rozhodnutí obecné povahy) je čistě hypotetická v důsledku vysokých transakčních nákladů na jakékoliv takové „domáhání se“. Nutnost zdokumentování materiálního aspektu přestupku je tedy obranou proti svévolnému „vychovávaní občanů k poslušnosti“ vůči exekutivě, resp. trestání jejich „neposlušnosti“.

Trestání neposlušnosti (ignorováním povinnosti konkrétně zdůvodnit materiální aspekt přestupku) jako aktuální přístup správních orgánů v přestupkovém řízení má další společenský a ústavní rozměr. Jednak v porušení zásady uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy („Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.“), jednak spolu s vysokými transakčními náklady na domožení se spravedlnosti a zákonnosti vede totiž rovněž k postupnému přechodu od státu — sloužícího občanům, ke státu přistupujícímu k občanům z pozice vrchnosti. Takový přístup je v rozporu se samotnou ústavní zásadou svobody (m.j. čl. I odst. I Ústavy). Svoboda člověka a občana totiž není a nesmí být vymezena tím, co člověk/občan smí, protože mu to stát dovoluje, ale jen a pouze svobodou jiného. Tato ústavní zásada by měla nejen „prozařovat“ běžnými zákony (a tedy i ZoSP), ale měla by být i reflektována v jakémkoliv činnosti správních orgánů. Tedy, dokonce i tehdy, kdy by ZOP výslovně neuváděl společenskou nebezpečnost (rozuměj nebezpečnost vůči majetku či osobám) jako nutnou podmínku trestání v přestupkovém řízení, měla by být zohledněna a zdokumentována. Odůvodnění z příkazu Magistrátu ze dne 2.8.2017, a to, že rychlá jízda nad stanovený rychlostní limit sama o sobě zakládá materiální aspekt přestupku, neboť ohrožuje ty, kteří předpokládají, že rychlostní limit je všemi dodržovaný, nemůže obstát, neboť je ve skutečnosti tautologií.

Formulace z příkazu: „Správní orgán zastává názor, že se [redacted] dostatečně poučí a v budoucnosti se v silničním provozu bude chovat ukázněně a v souladu s platnými předpisy“, spolu s absencí reálného zdokumentování materiálního aspektu přestupku svědčí spíše o snaze správního orgánu vychovávat k poslušnosti, nežli o snaze trestat závadné jednání, a jde tedy o případ zneužití práva. Navíc — historie ukázala už mnohokrát, že ipění na formálních aspektech, právní pozitivismus, množství regulací a celková aplikace právních předpisů „per se“, odtržené od chápání role státu a svobody člověka/občana může vést až k totalitním režimům, koncentračním táborem a podobně. I proto je tu Ústava a ústavní zásady, které musejí být přítomny a zohledněny nejen ve všech právních předpisech, ale i v činnosti všech státních orgánů.

Ustavní zásada, že zdrojem moci ve státě je lid, přičemž pouze jejím vykonavatelem jsou státní orgány, je v daném případě aplikovatelná posouzením, zda kdokoliv z (na místě domnělého přestupku) nepřítomných lidí či majetku, může po občanu [REDAKCE] jakkoliv smysluplně chtít, aby nějak jednal či nejednal. Nikdo by totiž nemohl, a to ani teoreticky, argumentovat hrozbou vzniku jakékoliv škody. Jediným „poškozeným“ je stát, dotčený pouhou neposlušností [REDAKCE]. Taková situace je porušením zásady „ultima ratio“.

Z výše uvedených důvodů žádám, aby správní orgán zastavil řízení podle S 86 odst. 1, písm. a) ZOP (resp. S 76 odst. 1, písm. a) starého ZOP) , neboť čin, kterého jsem se dopustil, není přestupkem.

Zároveň žádám o zaplacení náhrady nákladů řízení ve výši 12.064 Kč, 12 x 1000 Kč za každou hodinu strávenou studiem právních předpisů a výpovědí do protokolu a 2x 32 Kč za lístek na MHD

DOKAZOVÁNÍ:

Výslech obviněného z přestupku (dle S 82 zákona o odpovědnosti za přestupky)

Otázka: Jel jste dne 21.06.2017 kolem 14:23 hodin motorovým vozidlem tovární značky [REDAKCE] , registrační značky [REDAKCE] po ulici Türkova ve směru jízdy od ulice Květnového vítězství k ulici Litochlebské náměstí v Praze 4?

Odpověď: Ano.

Otázka: Zastavila Vás hlídka Policie ČR s tím, že jste měl jet rychlostí 69 km/hod?

Odpověď: Ano.

Otázka: Ukázali Vám fotografii se zaznamenaným přestupkem?

Odpověď: Ne.

Otázka: Souhlasil jste s přestupkem překročení rychlosti?

Odpověď: Souhlasil jsem s překročením rychlosti, nesouhlasil jsem s tím, že jsem spáchal přestupek, jak jsem uvedl v „Oznámení o přestupku“

Provedení dalších důkazů:

Prohlížena fotodokumentace

Vzhledem ke skutečnosti, že žádný z účastníků řízení nenavrhl doplnění provedených důkazů, či provedení nových důkazů, bylo dokazování ukončeno. Konstatuje se, že provedeným dokazováním byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí.

Účastník řízení se při ústním jednání seznámili s podklady pro rozhodnutí.

Vzhledem ke skutečnosti, že žádný z účastníků ani dotčených osob nenavrhl doplnění provedených důkazů, či provedení nových důkazů, bylo dokazování ukončeno. Konstatuje

se, že provedeným dokazováním byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí.

Současně bylo v 10 : 10 hodin ukončeno ústní jednání.

Závěr:

Osoby přítomné při ústním jednání níže vlastnoručním podpisem stvrzují správnost obsahu protokolu o ústním jednání a údajů v něm obsažených.

██████████ podpis obviněného: referent správního řízení - přestupky
Odbor dopravněsprávních činností